

Степанюк С.І., Кедровський Б.Г., Кольцова О.С., Ткачук В.П.*
Херсонський державний університет, м. Херсон
Івано-Франківський коледж фізичного виховання
Національного університету фізичного виховання і спорту України*, м. Івано-Франківськ

З ДІЯЛЬНОСТІ ХЕРСОНСЬКОГО ОБЛАСНОГО ВІДДІЛЕННЯ ОЛІМПІЙСЬКОЇ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ

Актуальність дослідження обумовлена тим, що олімпійська освіта є одним з дієвих та ефективних засобів пропаганди олімпійських ідеалів, поширення знань про олімпійський рух, його історію та сучасність. Праць, присвячених діяльності Херсонського обласного відділення Олімпійської Академії України нами знайдено не було, що і спонукало нас в даній роботі до детального вивчення цієї проблеми.

Результати роботи показали, що Херсонське обласне відділення Олімпійської Академії України демонструє постійний рух вперед, невпинне бажання до вдосконалення та прогресу, досягаючи найвищих результатів. Завдяки цьому, вже декілька років поспіль, робота Херсонського обласного відділення Олімпійської Академії України відзначена серед кращих в державі.

Висновки. Колектив однодумців та справжніх професіоналів відіграє величезну роль у формуванні й поширенні олімпійських цінностей та ідеалів в нашому регіоні. Серед основних перспективних напрямів роботи в регіоні окреслено завдання зі створення музеїв та кабінетів історії олімпійського руху у навчальних закладах, залученню школярів до науково-дослідної роботи з історії та сьогодення олімпійського руху, залученню загальноосвітніх закладів до Всеукраїнської мережі шкіл олімпійської освіти, активізації пропагандистської роботи серед дітей та молоді.

Ключові слова. Олімпійська Академія, олімпійська освіта, спортивно-масові заходи, спортсмени, історія.

Stepanyuk S., Kedrovskiy B., Koltsova O., Tkachuk V. Из деятельности херсонского областного отделения олимпийской академии Украины. Актуальность исследования обусловлена тем, что олимпийское образование является одним из действенных и эффективных средств пропаганды олимпийских идеалов, распространения знаний об олимпийском движении, его истории и современности. Трудов, посвященных деятельности херсонского областного отделения Олимпийской Академии Украины нами найдено не было, что и побудило нас в данной работе к детальному изучению этой проблемы.

Результаты работы показали, что Херсонское областное отделение Олимпийской Академии Украины демонстрирует постоянное движение вперед, желание к совершенствованию и прогрессу, достигая наивысших результатов. Благодаря этому, уже несколько лет подряд, работа Херсонского областного отделения Олимпийской Академии Украины отмечена среди лучших в государстве.

Выводы. Коллектив единомышленников и настоящих профессионалов играет огромную роль в формировании и распространении олимпийских ценностей и идеалов в нашем регионе. Среди основных перспективных направлений работы в регионе намечены задачи по созданию музеев и кабинетов истории олимпийского движения в учебных заведениях, привлечению школьников к научно-исследовательской работы по истории и современности олимпийского движения, привлечению общеобразовательных учреждений к Всеукраинской сети школ олимпийского образования, активизации пропагандистской работы среди детей и молодежи.

Ключевые слова. Олимпийская академия, олимпийское образование, спортивно-массовые мероприятия, спортсмены, история.

Stepanyuk S., Kedrovskiy B., Koltsova O., Tkachuk V. With the activities of the Kherson regional branch of the olympic academy of Ukraine.

The relevance of the study due to the fact that Olympic education is one of the most effective and efficient means of promoting the Olympic ideals, and disseminating knowledge about the Olympic movement, its history and modernity. Papers on the activities of the Kherson regional branch of the Olympic Academy of Ukraine, we have not been found, which prompted us in this work a detailed study of this problem.

The results showed that the Kherson regional branch of the Olympic Academy of Ukraine shows steady progress, the constant desire to improve and progress, achieving the highest results. Because of this, for several years, the work of the Kherson regional branch of the Olympic Academy of Ukraine named among the best in the state.

Conclusions. The team of professionals and plays an important role in the formation and dissemination of the Olympic values and ideals in our region. Among the main promising directions of work in the region and set the tasks for the creation of the museums and classrooms of the history of the Olympic movement in schools, involving pupils in research work on the history and modernity of the Olympic movement, the involvement of educational institutions for the all-Ukrainian network of schools of Olympic education, advocacy among children and young people.

Keywords. Olympic Academy, Olympic education, sports events, athletes, history.

Постановка проблеми. Проблеми олімпійської освіти – поширення знань про Олімпізм, історію Олімпійських ігор Стародавньої Греції і сучасності, принципи та ідеї сучасного спорту, місце олімпійського спорту в системі виховання і освіти, його зв'язки з іншими явищами громадського життя, теорія і практика підготовки і змагальної діяльності спортсменів й інші питання – постійно знаходяться у сфері особливої уваги Міжнародного олімпійського комітету [4]. Питання олімпійської освіти

уперше були порушені на 3-ій сесії МОК (1897 р.) в Гаврі і неодноразово обговорювались на його наступних сесіях. Засновник Олімпійських ігор сучасності П'єр де Кубертен підкреслював, що МОК повинен чітко усвідомлювати свою освітню роль в олімпійському русі і зобов'язаний забезпечити належне місце спорту в освітніх програмах в усіх країнах світу. В той же час перший «фундаментальний принцип» Олімпійської хартії стверджує, що Олімпізм поєднує спорт з культурою і освітою [1,3,5].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сьогодні існують різні організації, покликані вирішувати завдання олімпійської освіти, – Міжнародна олімпійська академія (МОА), Олімпійський музей, національні олімпійські академії (НОА), міжнародні і національні центри олімпійських досліджень і освіти, Міжнародний комітет П'єра де Кубертена та ін. (В. М. Платонов, М.М. Булатова, С.Н. Бубка, 2009). Останніми роками в навчальні програми з фізичного виховання в загальноосвітніх школах і вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту включаються навчальні дисципліни "Олімпійський спорт", «Олімпійська освіта», створюються кафедри олімпійського спорту, що стали освітніми і дослідницькими центрами (М.М. Булатова, 2005). В Україні за ініціативою Національного олімпійського комітету, Олімпійської академії України і за підтримки Міністерства освіти і науки України в навчальні програми введені обов'язкові розділи, присвячені історії Олімпійських ігор, а також факультативні курси для поглибленого вивчення олімпійського спорту. Основні аспекти такої діяльності – культурні, історичні, виховні і освітні цінності олімпійського спорту, патріотизм, працелюбство і самовіддача, без яких, як і в будь-якій іншій сфері діяльності, неможливі досягнення в спорті (М.М. Булатова, 2011).

Олімпійська освіта є одним з дієвих та ефективних засобів пропаганди олімпійських ідеалів, поширення знань про олімпійський рух, його історію та сучасність. В Україні, яка є провідною державою Європи у розвитку науки про олімпійський спорт та Олімпізм, за роки державної незалежності зроблено чимало для формування вітчизняної системи знань про історію зародження та розвитку олімпійського руху, про філософські, методологічні засади й принципи олімпізму. Формування олімпійської освіти, як окремого наукового і навчально-методичного напрямку представлено значною кількістю публікацій різного рівня, а також розробкою навчальних програм, створення спецкурсів у вищих навчальних закладах галузі. Виконана чимала кількість дисертаційних робіт та наукових праць з історії фізкультурно-спортивного та олімпійського руху в Україні, але ще бракує наукових праць, які стосувалися б організації та змісту олімпійської освіти в окремих регіонах.

Результати дослідження та їх обговорення. Визначною подією для спортивної громадськості Херсонщини стало створення Херсонського обласного відділення Олімпійської Академії України. Ця подія відбулася 25 жовтня 2007 року. Головою Херсонського відділення Олімпійської Академії одночасно було обрано декана факультету фізичного виховання Херсонського Державного університету Бориса Григоровича Кедровського. Цього дня також був затверджений склад виконавчого комітету.

До складу виконавчого комітету увійшли чемпіони та призери Олімпійських ігор, керівники різних ланок фізкультурного руху, відомі тренери. Серед них: Пострехін Сергій Альбертович. Чемпіон Олімпійських ігор 1980 року у веслуванні на каное-одиночці на 500 м і срібний призер на одиночці на 1000 м. Чемпіон світу 1979 року на одиночці на 500 м, бронзовий призер Чемпіонату світу 1982 року, Чемпіон СРСР 1976-1980, 1982, 1984 на одиночці і двійці. Заслужений тренер СРСР. Старший тренер з каное Об'єднаної команди на Олімпійських іграх 1992 року. На тренерській роботі виховав двох Олімпійських чемпіонів. Нагороджений орденами «Дружби народів», «За заслуги» II ступеня, «Знак Пошани».

Кірсанов Сергій Федорович. Сімнадцяти разовий чемпіон Радянського Союзу з веслування на байдарках і каное, чемпіон світу 1987, 1989, 1990 рр., срібний призер Олімпійських ігор 1988 року в Сеулі. Заслужений майстер спорту. Живе і працює в Херсоні. З 2015 – голова Херсонського відділення Національного олімпійського комітету України.

Барбін Леонід Миколайович. З 1988 по 2015 рік очолював колектив спеціалізованого навчально-виховного комплексу спортивного профілю "загальноосвітня школа-інтернат II-III ступеня – вище училище фізичної культури" Херсонської обласної ради. Під керівництвом Леоніда Миколайовича побудовано один з кращих в країні спортивних закладів, в якому отримують знання та вдосконалюють спортивну майстерність з 10 видів спорту учні та студенти. За роки існування закладу колективом, який очолював Л.М. Барбін, підготовлена плеяда ушлюблених спортсменів. Серед них переможці та призери чемпіонатів світу, Європи, Олімпійських ігор. Це: Заслужені майстри спорту – Юрій Білоног, Юрій Нікітін, Тетяна Лисенко, Наталя Калініна, Олександр Береш, Анастасія Бородіна, Марина Вергелюк, Ірина Гончарова, Олена Окефіренко; майстри спорту міжнародного класу – Вадим Кувакін, Сергій Вяльцев, Ольга Дьячкова, Дар'я Шитко, Сергій Кудря, Ельдар Асанов, Євген Духін, Олена Комарова, Інса Ребар, Юлія Резнікова, Світлана Кречик, Олександр Карпець, Віктор Бовкуш, Артур Зарудинець та інші.

Під його керівництвом було побудовано один з найкращих в Україні спортивних комплексів, до якого згодом увійшли спортивно-оздоровча база «Зміна» (сміт Понизівка Ялтинської міської ради АР Крим) та філія у м. Скадовську. За вагомих внесок у розвиток спорту на Херсонщині та в Україні у 1997 р. Леоніду Барбіну присвоєно звання «Заслужений працівник фізичної культури і спорту», нагороджено державними нагородами: у 1999 році орденом "За заслуги" III ступеня; у 2005 році орденом "За заслуги" II ступеня; у 2009 році орденом "За заслуги" I ступеня, відзначено також Почесною грамотою Кабінету Міністрів України.

Мищенко Іван Іванович – заслужений тренер України, заслужений працівник фізичної культури та спорту України, начальник Херсонського обласного центру з фізичної культури та спорту інвалідів «Інваспорт». Починаючи з 1995 року спортсмени обласного центру беруть участь у Чемпіонатах, Кубках та Першостях України, у Чемпіонатах Світу, Європи, Паралімпійських, Дефлімпійських та Глобальних іграх. Юнаки молодшого віку активно виступають на Всеукраїнській Спартакіаді „Повір у себе”. В період з 1993 по 2016 роки у складі збірних національних команд України з різних видів спорту на Дефлімпійських, Паралімпійських іграх, в чемпіонатах світу, Європи брали участь понад 40 херсонців, які вибороли більше 130 нагород різного ґатунку.

На виконання плану роботи Комісії НОК України «Олімпійська освіта і культура» та Олімпійської Академії України на базі факультету фізичного виховання та спорту Херсонського державного університету постійно проводяться кураторські години з учасниками, призерами та переможцями чемпіонатів Європи, світу, Олімпійських, Паралімпійських та Дефлімпійських ігор, а саме: учасницею XXIX Олімпійських ігор в Пекіні та XXX Олімпійських ігор в Лондоні Дар'єю Шитко, срібною призеркою XIII

Параолімпійських ігор в Пекіні та ІХ Параолімпійських ігор в Лондоні Вікторією Кравченко та учасницею Параолімпійських ігор в Пекіні Іриною Волинець.

Щорічно 24 червня у Херсонському міському парку відбувається святкування Олімпійського дня бігу з урочистим подоланням дистанції у 192 метри. Ця подія збирає близько 600 учасників. Серед тих, хто стартує на Олімпійську дистанцію були Чемпіони та призери Олімпійських ігор, керівники міста та області, голова НОК в Херсонській області Сергій Пострехін, голова Херсонського відділення Олімпійської академії України Борис Кедровський, голова Львівського відділення Олімпійської академії України Оксана Вацеба.

З метою пропаганди здорового способу життя, поширення ідей олімпізму, розвитку олімпійського руху в Україні, залучення дітей, юнацтва і молоді до занять спортом щорічно в школах Херсонщини проводяться Олімпійські уроки. Вже стало традицією проводити цей захід в Херсонських спеціалізованих школах I-III ступеню №24, №30, 50, 52, Херсонських ЗОШ I-III ступеню №1,5,11,31,53, Херсонському навчально-виховному комплексі № 48, Навчально-виховному комплексі «Дошкільний навчальний заклад» – ЗОШ I-III ступеню, гімназії №56, Чорнобаївській ЗОШ, Голопристанській ЗОШ I-III №1, Голопристанській ДЮСШ, Херсонському базовому медичному коледжі та інших навчальних закладах Херсонщини. За час роботи Херсонського відділення Олімпійської Академії у даних заходах прийняли участь більше 15 тисяч учнівської та студентської молоді. До організації та проведення даних заходів залучаються кращі студенти-спортсмени факультету фізичного виховання та спорту – переможці та призери Всеукраїнських та міжнародних змагань. Серед них: члени національної збірної команди України з веслування: Михайл Д., Просторов М., Белінська А., Молдавчук Г., Боклаженко М., Щербина Д. До зустрічей долучаються випускники факультету: учасниця ХХІХ Олімпійських ігор в Пекіні та ХХХ Олімпійських ігор в Лондоні Дар'я Тихова (Шитко), срібна призерка ХІІІ Параолімпійських ігор в Пекіні та ІХ Параолімпійських ігор в Лондоні Вікторія Кравченко та учасниця Параолімпійських ігор в Пекіні Ірина Волинець, срібна призерка перших юнацьких Олімпійських ігор Наталія Ковальова.

Вже стало традицією висвітлення питань Олімпійської академії України на секційних засіданнях Всеукраїнських науково-практичних конференцій „Актуальні проблеми юнацького спорту”, „Проблеми сучасної валеології, фізичної культури і реабілітації” та Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Дидактико-методичні аспекти фізичної культури», за участю представників провідних ВУЗів України: Національного університету фізичного виховання та спорту України, Інституту інноваційних технологій і змісту освіти м.Київ), Миколаївського державного університету ім. В. Сухомлинського, Львівського державного університету фізичної культури, Львівського державного університету внутрішніх справ, Дніпропетровського державного інституту фізичної культури, Івано-Франківського коледжу фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України, Спортивної дитячо-юнацької школи олімпійського резерву №1 м. Львова, Криворізького державного педагогічного університету, Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського, Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка, Інституту історії, етнології та правознавства імені О.М. Лазаревського, м. Чернігів, Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова, Національної юридичної академії імені Ярослава Мудрого, Миколаївського міжрегіонального інституту розвитку людини ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”, спеціалізованого навчально-виховного комплексу спортивного профілю "загальноосвітня школа-інтернат II-III ступеня – вище училище фізичної культури" Херсонської обласної ради, Управління з питань фізичної культури і спорту Херсонського міськвиконкому, Управління у справах сім'ї, молоді та спорту Херсонської обласної адміністрації, Херсонського Регіонального інституту післядипломної освіти, Херсонського обласного центру „Здоров'я і спортивної медицини”, Херсонського обласного управління „Інваспорту”, Херсонського обласного управління освіти, дитячо-юнацьких спортивних шкіл №1, №3, №5, №6.

Яскравим дійством для херсонців наповнився липневий день 2012. До Дня молоді була проведена обласна інформаційно-просвітницька акція «Молодь за здоровий спосіб життя». В рамках акції проведено велопробіг, показові виступи спортсменів, спортивні естафети для дітей та підлітків з врученням щоденників НОК України. Дана подія залучила до участі 4500 тисячі учасників.

Щороку 24 серпня до дня незалежності України проводиться Молодіжний фестиваль «Ми діти твої Україно». В акції щорічно приймають участь біля 6000 учасників, серед них: студентство, підлітки, молодь, працівники освіти, молоді та спорту. Окрім концертної програми учасники мали змогу насолоджуватись видовищними видами спорту. Такі заходи сприяють залученню дітей та підлітків до систематичних занять спортом.

До дня міста проводиться фестиваль екстремального спорту. У заходах беруть участь студентство, підлітки, молодь, працівники освіти, молоді та спорту. Організаторам вдається залучити до 5000 осіб.

Вже стало традицією щороку проводити благодійний пробіг «З вірою у серці», мета якого – збір коштів для допомоги кардіологічному відділенню обласної лікарні.

Серед найзахоплюючих заходів є третій етап Всеукраїнського спортивно-масового заходу серед учнів шкіл міста Херсона «Олімпійське лелечення».

Щороку даний захід набирає обертів і охоплює все більшу кількість учасників. Всеукраїнська акція з популяризації зимових видів спорту серед дітей "Олімпійське лелечення" охопила понад 250 дітей.

Міжнародний турнір пам'яті Олександра Береша щороку збирає своїх прихильників. Цей захід користується неабиякою увагою серед херсонців. З року в рік вся спортивна громадськість міста, студенти, учнівська молодь і прості херсонці приходять на цей турнір, аби віддати шану великому спортсмену.

В рамках діяльності Всеукраїнської мережі шкіл олімпійської освіти, було проведено "Олімпійський телеміст" – Відродження сучасних Олімпійських ігор. Його учасниками стали: Козачелазерська ЗОШ I-III ступенів Цюрупинського району Херсонської області (вчитель-методист фізичної культури Гопкало Л. Г.) і гімназія ім. Олега Романіва м. Сокаль Львівської області (вчитель-методист фізичної культури Лаговська О. І.).

У заході взяли також участь: голова НОК України в Херсонській області, срібний призер XXIV Олімпійських ігор з веслування на байдарках Кірсанов С. Ф., виконавчий директор Кірсанова Л. О., керівник Херсонського обласного відділення Олімпійської академії України, професор, декан факультету фізичного виховання та спорту ХДУ Кедровський Б. Г., МСМК з тайського боксу Молдавчук Анна, МСМК з боксу Соловьев Артем.

Одним із нових напрямків у роботі Херсонського відділення Олімпійської академії України, вже три роки поспіль, є робота з дітьми інвалідами, дітьми, які позбавлені батьківської опіки. Завдяки кропіткій праці доцента кафедри теорії та методики фізичного виховання Кольцової Ольги Сергіївни студенти факультету фізичного виховання та спорту щомісяця проводять у спеціалізованих закладах фізкультурно-спортивну та оздоровчу роботу.

17 вересня 2015 року на факультеті фізичного виховання та спорту для учнів Херсонської гімназії №1 провели олімпійський урок. Але не у звичайній навчальній аудиторії, а у спеціалізованій, яку в цей день урочисто відкрили в Херсонському державному університеті.

Відтепер 322-а аудиторія головного корпусу – своєрідний осередок олімпійської слави: особливий колорит кабінету створюють не тільки численні стенди, а й виставки зі спеціалізованою літературою, спортивними нагородами та символами Ігор олімпіад різних років. Крім історичного та сучасного аспекту олімпійського руху, інформативні плакати розкривають і тему участі у ньому видатних спортсменів Херсонщини, випускників Херсонського державного університету.

Запрошений на відкриття аудиторії ректор ХДУ Василь Стратонов зазначив, що розвитку спорту в університеті приділяється багато уваги, а видатні випускники-спортсмени – гордість нашого навчального закладу.

З вітальним словом до юних гостей заходу звернувся і декан факультету фізичного виховання та спорту Борис Кедровський. Він зауважив, що відкриття цього кабінету – одне з досягнень факультету в напрямку популяризації фізичного виховання та спорту, який є дуже важливим для молодого покоління.

Голова Національного олімпійського комітету України в Херсонській області Сергій Кірсанов подарував прапор НОК, справжній факел, який палав колись олімпійським вогнем, та сувенірну байдарку – символ виду спорту, що активно розвивається на теренах Херсонщини.

Доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання Ольга Кольцова розповіла школярам про історію Олімпійських ігор та видатних спортсменів – випускників нашого вишу, якими ми пишаємося.

З огляду на викладене, можемо констатувати, що колектив однодумців відіграє величезну роль у формуванні й поширенні олімпійських цінностей та ідеалів, сприяє всебічному вивченню, популяризації і розповсюдженню олімпійських принципів, сприяє розвитку спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи серед населення в нашому регіоні. Недарма, вже декілька років поспіль, робота Херсонського обласного відділення Олімпійської Академії України відзначена серед кращих в державі.

Висновки. Херсонське обласне відділення Олімпійської Академії України демонструє постійний рух вперед, невпинне бажання до вдосконалення та прогресу, досягаючи найвищих результатів. Колектив однодумців та справжніх професіоналів відіграє величезну роль у формуванні й поширенні олімпійських цінностей та ідеалів в нашому регіоні.

Серед основних перспективних напрямів роботи в регіоні окреслено завдання зі створення музеїв та кабінетів історії олімпійського руху у навчальних закладах, залученню школярів до науково-дослідної роботи з історії та сьогодення олімпійського руху, залученню загальноосвітніх закладів до Всеукраїнської мережі шкіл олімпійської освіти, активізації пропагандистської роботи серед дітей та молоді.

Література

1. Булатова М.М. Система олімпійської освіти в Україні та нові форми її впровадження / М.М.Булатова // IX Міжнарод. наук. конгрес „Сучасний олімпійський спорт і спорт для всіх”. – К., 2005. – С. 7.
2. Олимпийский спорт: в 2т. / В. Н. Платонов, М. М. Булатова, С. Н. Бубка [и др.]; под. общ. ред. В. Н. Платонова. – К.: Олимп. л-ра, 2009. – Т.1. – 736.: ил. – Библиогр.: С.730-735.
3. Olimpiiska akademiya Ukraini / za zag. red. M.M. Bulatovoї. K.: Olimpiiska literatura, 2011. 106 s.
4. Platonov V. N. Olimpiiskii sport. Uchebnik (v 2 kn.) / V. N. Platonov, S.I. Guskov – K.: Olimpiiskaya literatura, 1994. – 496 s.
5. Stepanyuk S. Tehnologiya navchannya olimpiiskii osviti uchniv zagalnoosvitnih shkil / Svitlana Stepanyuk, Vira Tkachuk, Yurii Grabovskii. Fizichna kultura, sport ta zdorov'ya naciї: zb. nauk. prac. – Vip. 19 (Tom 1) / VDPU imeni Mihaila Kocubinskogo; glavnoi redaktor V.M. Kostyukevich. – Vinnicya: TOV "Planer", 2015. – S.426-433.

Тимчик М. В., Го Сянной

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, м. Київ

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ЗАНЯТЬ ЛЕГКОЮ АТЛЕТИКОЮ

У даній статті висвітлено зміст, форми і методи фізичного виховання молодших школярів у процесі занять легкою атлетикою.

Ключові слова: *фізичне виховання, молодші школярі, заняття, легка атлетика.*

Тимчик Н. В., Сянной Г. *Физическое воспитание младших школьников в процессе занятий легкой атлетикой.* В данной статье определено содержание, формы и методы физического воспитания младших школьников в процессе занятий легкой атлетикой.

Ключевые слова: *физическое воспитание, младшие школьники, занятия, легкая атлетика.*